			
	LAUSUNTO		1 (2)
	03.06.2019		

Espoon vanhusneuvosto

Sosiaali- ja terveyslautakunnalle

Vanhusneuvoston lausunto kotihoidon valvontasuunnitelmasta

Espoon strategian mukaan kotona asuminen on ensisijaista. Tavoitteena on, että vuonna 2021 kotona asuu 93 % 75 vuotta täyttäneistä ja heistä säännöllisen kotihoidon piirissä olisi 9 %. Kotona hoidetaan entistä huonokuntoisempia ja heidän palvelutarpeensa siten aikaisempaa suurempi.

Vanhusneuvostolle tulee viestiä, että vanhuksia kotiutetaan nopeasti ja he tuntevat olonsa kotona turvattomaksi. Kotihoidon Rai selvityksen mukaan 25 % asiakkaista tunsivat itsensä yksinäiseksi ja 24 % turvattomaksi (=kaatunut viimeisen 90 vrk aikana?) ja päivittäistä kovaa kipua tunsivat 22 %.

Kotona selviytyminen rakentuu kotihoidon varaan, joten sen laatu ja riittävyys ovat aivan keskeisiä selviytymisen kannalta. Palvelusuunnitelmassa on lain mukaan määriteltävä iäkkään henkilön toimintakykyä koskevan arvion perusteella, millainen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen kokonaisuus tarvitaan hänen hyvinvointinsa, terveytensä, toimintakykynsä ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi sekä hänen hyvän hoitonsa turvaamiseksi.

Sen valvonta, mitä käytännössä yksittäisen vanhuksen kotona tapahtuu, on hyvin vaikeaa. Onneksi vanhuksen henkinen ja taloudellinen kaltoinkohtelu on harvinaista. Keinoksi on kehitetty omavalvonta ja omavalvontasuunnitelma.

Omavalvonnalla tarkoitetaan kotihoidon palvelujen tuottajan omatoimista laadun varmistamista siten, että toiminnassa toteutuvat lainsäädännön ja laatusuosituksen edellyttämät sekä palvelujen tuottajan itse omalle toiminnalleen asettamat laatuvaatimukset. Omavalvonnan tavoitteena on, että henkilökunta arvioi koko ajan toimintaansa, kuulee asiakkaita ja omaisia laatuun ja asiakasturvallisuuteen liittyvissä asioissa sekä ottaa asiakaspalautteen huomioon toiminnan kehittämisessä.

Vanhusneuvosto pitää valvontaa tärkeänä. Vanhusneuvosto korostaa myös asiakkaan ja hänen läheistensä kuulemista. Yksinään kotonaan asuu entistä huonokuntoisempia, joilla ei ole turvaverkkoja, joten heidän turvallisuutensa vaatii uusien toimintatapojen ja

			
	LAUSUNTO		2 (2)
	03.06.2019		

välineiden kehittämistä. Toisaalta valvonta ja varmistaminen vie aikaa perustyöltä, joten toiminta on jatkuvaa tasapainoilua.

Vanhusneuvosto toistaa jälleen esityksensä kiireellisistä toimenpiteistä henkilöstöpulan lievittämiseksi. Laatu on mahdotonta ylläpitää, jos hyvää henkilöstöä ei ole saatavissa.

Valvonnan raportointi ja tiedottaminen ongelmista ja niiden korjaamisesta antavat pohjaa asiakkaalle tai hänen läheisilleen mahdollisuuden välttää huonoa palvelua. Tämä voi olla tehokkain sanktio.

Vanhusneuvostoa kiinnostavat myös kotiutusjaksojen ja liikkuvan sairaalan LiiSan tulokset ja laatu.

Espoossa 3.6.2019

Vanhusneuvoston puolesta

Olli Männikkö

Puheenjohtaja

Marja-Liisa Lahtinen

Varapuheenjohtaja

Katri Rannisto

Jäsen